

N:o 8.

Af Herr Hasselrot: Angående ändring af 2 mom. i 5 § af Kongl. förordningen om egors fredande emot skada af annans hemdjur och om stängselskyldighet.

I underdånig skrifvelse den 17 November 1854 anhöllo Rikets Ständer om utfärdandet af en ny egofredslag, bygd på den grundsats, att enhvar skulle vara skyldig hålla sådan vård om sina kreatur, att de ej olofligen inkommo på annans egor, eller gälda den skada de der gjorde.

I särskild underdånig skrifvelse uttalade likväl Bonde-ståndet den mening, att en så beskaffad lag ej skulle vara lämplig för mindre jordbrukare och i skogsbygd.

Såsom en förmedling af de olika meningarne utkom i anledning häraf nu gällande egofredslag, hvilken, såsom alla halfva åtgärder, icke kunnat blifva fullt tillfredsställande.

Sedan nemligen i 1 § blifvit uttalad den riktiga grundsats, att en hvar skall hålla sådan vård om sina hemdjur, att de ej inkomma på annans egor; och i 4 § blifvit stadgadt, att den, som med åker, äng eller plantering möter skog, utmark eller beteshage, ej har stängselvitsord, derigenom dock egaren af skogsmarken icke är fritagen från skyldigheten att vårda sina djur, så att de ej inkomma på den odlade jorden, så innehåller 5 § i 2:dra mom. det undantag från den i 1 § uttalade allmänna regel, att, så vidt den afser skog, utmark eller beteshage, sådan jord skall anses såsom gemensam betesmark, så länge den är ostängd.

Detta undantag, som snart sagdt omöjliggör all skogskultur, kunde vara berättigadt på en tid, då skogen ej hade särdeles värde, men är det icke nu, sedan dess värde mångdubblats och man börjat inse, att så

väl enskildt som allmänt väl kräfver skogens vård och att dess återväxt i främsta rummet betingas af dess fredande för betning, äfvensom att det är af ännu mera vigt att från förstörelse freda en skörd, som fordrar hundra års återväxt, än den som årligen når sin mognad; och jag vågar alltså påstå, att det är af lika mycken vigt, att skogsmark får åtnjuta skydd som åker och äng, och att undantaget i 2 mom. af 5 § i allmänhet icke är berättigadt samt att det verkar skadligt.

Det enklaste sättet att lösa frågan vore utan tvifvel att helt enkelt ur egofredslagen utstryka 2 mom. i 5 §, derigenom undantaget bortfölle samt skogsmark komme i åtnjutande af samma skydd, som åker och äng; men enär förhållandena i vårt land, till följd af dess stora utsträckning, gestalta sig helt olika på olika orter och hvad som kan finnas gagneligt på en ort kan verka skadligt på en annan, torde för vissa orter undantag från den allmänna regeln ännu böra medgifvas; och då, efter införande af våra landsting, hvarje ort har sin representation, genom hvilken den kan göra sig hörd, torde saken lämpligast kunna ordnas på det sätt, att det öfverlemnas till Kongl. Maj:t att, uppå framställning af vederbörande landsting, för dess område eller viss del deraf, göra det undantag, som kan finnas behöfligt och lämpligt.

Jag får således vördsamt föreslå, att Riksdagen för sin del beslutar, att 2 mom. i 5 § af Kongl. förordningen om egors fredande och om stängselskyldigheten den 21 December 1857 erhåller följande förändrade lydelse:

Finnes emellan egor, som nu sagde äro, ej stängsel, må det bero på Kongl. Maj:t, att, uppå framställning af landsting, för dess område eller viss del deraf, förordna att, så länge ofvannämnda förhållande fortfar, den ohägnade marken anses vara till gemensamt mulbete upplåten, der ej annorlunda aftaladt är.

Stockholm den 28 Januari 1874.

Carl Hasselrot.